zensor...

zensor 16 voorjaar 2002

Blad Lotusvijver
Ieplaan 21
2565 LC DENHAAG

Nico en Joke tijdens het feest 10 jaar zendo Krayenhoffstraat

Van de redaktie

Zolang het verstandshuwelijk niet voor ons is weggelegd, vormt de liefde een bron van heftige en vaak tegenstrijdige emoties. Van verliefdheid en euforie via verveling en desinteresse tot aan wanhoop, angst en verdriet – een relatie, of juist het ontbreken daarvan, kan je soms alle hoeken van de kamer laten zien. Dus wat is er mooier dan deze sterke emoties eens in alle rust op het kussen te herkauwen?

De redactie vroeg een aantal sangha-leden hun ervaringen op papier te zetten. Dat het onderwerp gevoelig ligt blijkt wel uit de lange bedenktijd die de meesten nodig hadden en de vele stukjes die op het laatste moment net niet of juist wel door gingen. De omvang van deze Zensor bleef dan ook tot na de deadline een verrassing.

Maar wat is nu eigenlijk het verband tussen zen en relaties? Vanuit een zen-perspectief valt er niets te zeggen over het al dan niet hebben van een relatie, betoogt Nico. En weliswaar houdt Maurice een sterk pleidooi voor de liefdesrelatie als zenoefening, zijn eigen vriendin heeft niets met zen te maken. Jacky en Pjotr tenslotte beoefenen samen zen, maar of dat nu verschil maakt voor hun relatie... Alleen Dorien weet heel duidelijk dat ze in de zendo het besluit nam om bij haar man weg te gaan.

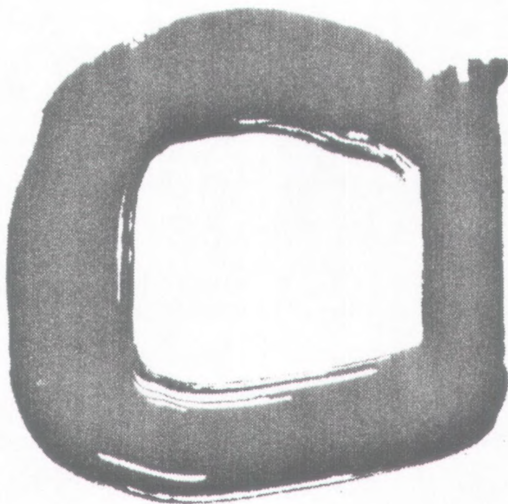
Hoe ontvang je de Zensor?

Helaas is het niet langer mogelijk de Zensor kosteloos aan iedereen toe te sturen. Maar voor het luttele bedrag van 6 euro ontvang je vier nummers in de bus. Maak dit bedrag over op rekening 29 29 355 o.v.v. abonnement Zensor. Vergeet je adres niet te vermelden.

Onoplosbare situaties

Als spiritualiteit een rol speelt in je leven, wil je die ook graag delen met je partner. Maar hoe leg je uit wat er op het kussen door je heen gaat? Nico Tydeman spreekt regelmatig leerlingen die bij hun partner op onbegrip stuiten. Begrijpelijk, maar niet terecht: 'Volgens mij is zen niet bedreigender dan een interesse in voetbal'.

door Jacqueline Oskamp

'Voor de relatie tussen man en vrouw heeft zelfs zen geen oplossing!' Met zichtbaar genoegen citeert Nico de oude zenmeester Ikkyu. Hij was een bijzondere leraar, meent Nico. 'Een vrijbuiter, een rebel die op het randje van de lineage zit. Op zijn zeventigste werd hij verliefd op een 26-jarige blinde zangeres en toen heeft hij prachtige liefdesgedichten geschreven. Ook was hij berucht omdat hij openlijk in zijn priesterpij naar de prostituées ging – niet incognito zoals de anderen deden.'

Ikkyu is een van de weinigen die openlijk over liefde en erotiek sprak. Binnen de zenliteratuur kom je er niet zoveel over tegen. Net als veel andere spirituele tradities heeft zen een ambivalente houding tegenover sex en erotiek: het is dat het niet anders kan, maar eigenlijk staat het het hogere in de weg. 'Een zielige traditie', zegt Nico onomwonden.

Aanvankelijk waren de monnikken en priesters dan ook celibatair. In Japan werd met die traditie gebroken toen in 1860 de grenzen werden opengesteld en het shinto, de oorspronkelijke religie, naar voren werd geschoven ten koste van het boeddhisme. In die periode kregen alle priesters officieel toestemming om te huwen. 'Vermoedelijk hoopte men dat het boeddhisme daardoor zou degenereren', aldus Nico.

Hoe smaakt een peer?

Anno 2002 staan liefdesrelaties en zenbeoefening elkaar niet meer in de weg. Althans formeel. Want in de praktijk kan zen wel degelijk problemen geven binnen relaties. Bijvoorbeeld omdat een partner geen idee heeft waar de ander mee bezig is. Volgens Nico is dat een onoplosbare situatie. 'Ik hoor vaak dat iemand het moeilijk vinden om thuis uit te leggen wat zen voor hem of haar betekent. Als spiritualiteit – in welke vorm dan ook – een rol speelt in je leven, is dat altijd een belangrijke rol. En die wil je graag delen. Maar spiritualiteit is heel moeilijk te delen. Daar zijn we allemaal een beetje eenzaam in.'

Het enige wat je kunt doen is bereidwillig zijn om er met je partner over te praten en om vragen te beantwoorden. Niet geheimzinnig doen over de zenbeoefening, maar juist proberen uit te leggen waarom het zo moeilijk is om er iets over te zeggen. Nico: 'Het punt is dat je pas gaat ontdekken wat zenbeoefening is, als je het gaat doen. Hoe leg je uit hoe een peer smaakt? Daar kun je uren over bomen, maar het is eenvoudiger om even te bijten en dan weet je het. Met een peer is dat weliswaar iets gemakkelijker dan met op het kussen zitten, maar de vergelijking gaat op.'

Hoe begrijpelijk het ook is dat zen een verwijdering tussen partners kan veroorzaken, terecht is het niet, vindt Nico. 'Volgens mij is zen niet bedreigender dan een interesse in voetbal. Zo'n kerel die altijd naar het stadion moet!'

's Avonds naar huis

Toch heeft Nico zelf ook ervaren dat zenbeoefening en een relatie soms moeilijk samengaan. Zijn vorige huwelijk is mede daar op stuk gelopen. 'Dat was zeer moeizaam', erkent hij. 'Ik denk dat ik op dat moment weinig aandacht had voor die relatie. Ik ging helemaal op in mijn zenbeoefening. Ik was heel veel weg: drie keer per jaar een sesshin, drie maanden naar

Amerika.... de ander vraagt zich dan af of ze nog wel de moeite waard is. Als ik op die jaren terugkijk moet ik constateren: op die manier staan zenbeoefening en een relatie elkaar in de weg. Daarom leg ik in onze zenpraktijk absoluut geen nadruk op sesshins. Hier kun je altijd 's avonds naar huis. En die ene sesshin per jaar in de Tiltenberg, dat moet een relatie kunnen trekken.'

Een spiegel

Is het belangrijk voor je zenbeoefening om een relatie te hebben? 'Vanuit zen heb ik daar niets over te zeggen', stelt Nico resoluut. 'Voor de een is een relatie belangrijk, voor de ander veel minder. En als een relatie slecht is kan zenbeoefening geen oplossing bieden. Hooguit indirect, want als je je leven waardeert waardeer je ook je relaties – inclusief de moeizaamheid daarvan.' Toch noemt Nico zijn huidige relatie met Joke 'heel inspirerend en ondersteunend', ook op het vlak van zen. 'Zij is een goede spiegel. Ik heb ook zo mijn eenzijdigheden en zij corrigeert dat. En het is fantastisch dat we vaak samen in de zendo kunnen zijn. Dan deel je veel. Het is een grote eer haar man te zijn. Zij is mijn vrouw, mijn makker, mijn muze van zen.'

BOS uitzendingen (Boeddhistische Omroep Stichting)

Televisie

zondag 14 april, –14.00 u, Ned 1 &
zaterdag 20 april –13.30 u, Ned 1
Ronde tafelgesprek over de boeddhistische kijk op een actueel onderwerp

zondag 28 april, –14.00 u, Ned 1 &
zaterdag 20 april, –13.30 u, Ned 1
Vipassana meditatie

Radio

zondag 31 maart,–20.00 u, Radio 747 AM
Dagpo Rinpoche over karma

zondag 14 april,–20.00 u, Radio 747 AM
Valamitra (Theo van Alkemade)

zondag 28 april,–20.00 u, Radio 747 AM
Thais nieuwjaar, Buddarama Temple, Waalwijk

Zen en relaties

Ik ..... iets daarover schrijven .... ik heb niet eens een relatie.....

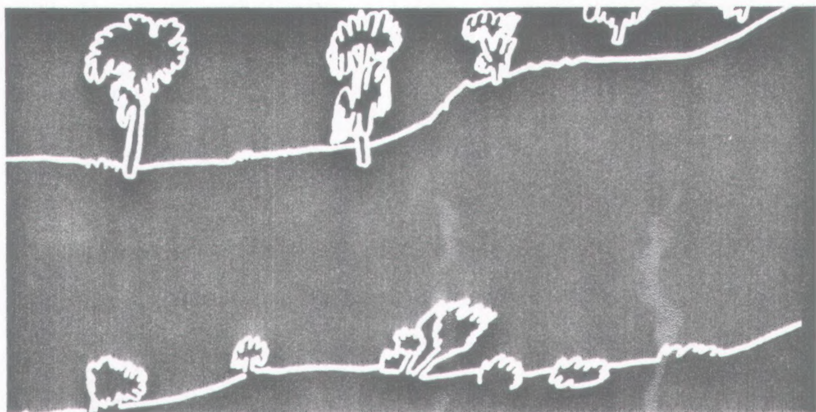
Dat was mijn eerste reactie.

Tot ik me realiseerde dat ik een veelheid aan relaties om me heen heb. En dat ik, sinds ik aan zen doe, op verschillende manieren met relaties ben omgegaan.

door ***Nellie van Nistelrooy***

Toen ik met zen begon had ik een sterk verlangen naar heelheid, naar een plaats of een moment waarop ik kon samenvallen met mijn omgeving. Een plaats waar ik goed was zoals ik was. Als ik die plek eenmaal had gevonden, hoefde ik niet meer ongelukkig of eenzaam te zijn. Ik kon dan in liefde en met overgave leven. Ik zou gelukkig zijn en tevreden en dat met anderen kunnen delen. Ik zou me vrij voelen en onbekommerd, open en blij. Ik zocht naar iets waar ik geen woorden voor had, maar wat ik wel herkende. Er waren momenten waarop ik het gevoel had dat ik samen viel met mijn omgeving. Soms hele kleine, vluchtige momenten, soms wat langer. De dingen hadden een plaats en ik was op de juiste plaats. Zeker als ik lang had gemediteerd en één was met wat ik deed, voelde ik me prettig in mijn lichaam, had ik rustige gedachten en voelde ik me blij. Een soort zorgeloosheid die me zei dat het goed was.
Toch had ik altijd haast. Ik mediteerde veel, ik las veel, ik deed mijn uiterste best om HET te worden of te vinden. Dat wat Zen me zou brengen.

Tot ik merkte dat ook zen mijn antwoord was op mijn verlangen te ontsnappen aan de pijn van het leven, de pijn van het tekort, de teleurstelling over de beperkingen van mezelf en de mensen om me heen. Ik had er eigenlijk geen zin in: contact maken en leven met anderen. Een ander mens accepteren en naast een ander staan. Ik hoefde niet zonodig. Ik was gewoon bang. Ik kroop liever weg in mijn eigen vertrouwde spirituele wereldje. Op mezelf, geen ruzie maken, nee zitten en het langzaam laten wegebben.

Dat vele zitten bracht me ook wat. Ik werd beetje bij beetje steviger. Mijn zelfrespect groeide.
Maar ik stond niet in het gewone leven, ik kende spiritualiteit alleen als een vlucht uit mijn dagelijkse leven. Spiritualiteit als een krachtig en eenvoudig element in mijn bestaan dat gewoon elke dag binnen mijn bereik ligt, kwam niet in me op. Nu dat weer... een integratie...help ...

Een van de antwoorden was opnieuw te zitten. Want ik ben en blijf nu eenmaal het type dat graag iets doet. Dat het nodig heeft om vooruit te gaan. Dat het moeilijk vindt om te vertrouwen dat alles vanzelf gaat. Dus ging ik weer zitten. Maar nu met het idee om sterker in de wereld te durven komen. Niet te vluchten maar te durven zijn in de beperkte wereld. Langzaamaan werd ik minder bang. Voor mensen en voor relaties. Ik durfde te zeggen wat ik dacht en voelde. Ik kon luisteren naar een ander. Ik kon lachen om mezelf. Ik nam mezelf met een korreltje zout.

Sls ik nu zit is er nog steeds dat verlangen en die behoefte aan vastigheid. En tegelijkertijd is er minder noodzaak om iets of iemand te worden. Heb ik minder haast en ben ik minder op zoek. Ben ik meer gewoon waar ik ben. In mijn relaties blijft het zoeken naar een evenwicht tussen mezelf en die ander. Ga ik nog net zo hard de mist in. Alleen heb ik het sneller door. Vind ik mezelf daarna misschien minder waardeloos. En vooral begrijp ik dat het voor een ander mens net zo'n opgave is om te leven en er iets van te maken. Gewoon maar te zijn met wat er is.

Zen binnen ons samen leven

door ***Henk de Jongh***

Eigenlijk kan ik heel kort zijn: Zen komt nauwelijks aan de orde binnen ons huwelijk, tussen jou en mij. Je vraagt me wel naar mijn ervaringen en ik vertel er wel over, maar ik merk dat het je niet wezenlijk beroert.
Je was verbaasd toen ik enkele jaren geleden met Zen oefeningen begon. Je hebt vanuit het verleden een beetje moeite met 'Boeddha types' en ook vind je me te onrustig.
Maar juist daarom vind ik zazen zo'n goede oefening en ik voel dat het werkt.

Jouw spirituele bron bestaat uit het lezen van goede boeken over menselijke relaties. Als kunstenares laat je je vooral inspireren door de soms rauwe werkelijkheid. Je bent jezelf en je legt de nadruk op het gewone dagelijkse leven. Die nadruk wordt bij mij verdiept via Zen.

Zo streven we hetzelfde na, alleen op onze eigen manier, binnen onze eigen ruimte. Het is glashelder voor mij: jij bent en blijft mijn belangrijkste oefening. Er is geen Zen buiten onze relatie.

Het abonnee geld is overgemaakt, stuur mij de *Zensor* !

Naam

....

Adres

....

Postcode / plaats

....

Telefoon

....

Email adres

....

wenst u een abonnement op ***de Zensor*** ? Stuur dan nú dit strookje in

en ... maak 6 Euro over op postbank 29 29 355

van Zencentrum Amsterdam

Zen en uit elkaar gaan

door **Dorien Jansen**

Het was in ieder geval op een dag in de zendo, september vorig jaar, dat ik me heel duidelijk realiseerde dat ik niet verder kon groeien in mijn relatie. Ik voelde me een gevangene, opgesloten binnen de muren van de relatie, wetend van de ruimte daar buiten, maar er niet bij kunnen! Gevangen in teleurstelling, verwijt, wantrouwen, hoop en wanhoop.
Gevangen in verleden en toekomst.
Gevangen in woorden, in steeds dezelfde paden gaan met die woorden, van het kastje naar de muur, dan via de staande schemerlamp langs de t.v. en het wandmeubel terug op de bank.
Ik kon de deur naar buiten niet meer vinden....

De beslissing om weg te gaan is misschien wel de zwaarste geweest in mijn leven tot nu toe. Ik heb van hem gehouden (nog steeds, soms), we hebben samen drie kinderen. Wanneer laat je los en wanneer moet je juist vasthouden? Tien jaar lang heb ik regelmatig gedacht dat ik weg moest gaan. Schriften vol heb ik geschreven om greep te krijgen op wat er mis ging. Te veel en te lang heb ik gedacht dat als ik maar veranderde, het wel beter zou gaan tussen ons. Onzeker werd ik er van en geïsoleerd.

Ergens vorig voorjaar lag ik na een heftige ruzie in bed en was er even een soort ruimte waarin ik wist: 'Ik ben veel meer dan dit!' In de zomervakantie kon ik soms niet met hem in één tent slapen, zoveel haat voelde ik. Ik moest weg, voordat deze haat zich vast zou zetten in mijn lichaam.

In oktober ben ik verhuisd. De kinderen de halve week bij mij en de halve week bij hem.
Er is een grote ruimte ontstaan in mijn hoofd en in mijn hart.
En er is verdriet, omdat ik dit niet samen met hem heb gekund.

Haiku-hoek: *Ryokan 1*

In deze aflevering van de haiku-hoek aandacht voor de zenpriester-dichter Ryokan (1759 –1831), van wie in vorige nummers al eens haiku's zijn afgedrukt.
Ryokan is de religieuze naam die hem gegeven werd en betekent 'goed en ruimdenkend'. Toen Ryokan zestien jaar was, trad hij als novice in een zenklooster. Na vier jaar legde hij zijn priestergelofte af. Vervolgens kreeg hij ruim tien jaar verdere scholing in een Soto-tempel. Na de dood van zijn leraar maakte hij vele reizen en bezocht daarbij een groot aantal tempels en kloosters. Vijf jaar later keerde hij terug naar zijn geboortestreek en nam zijn intrek in een eenvoudige hut. Hij voorzag in zijn onderhoud met bedelen, maar verdeed zijn tijd vaak door met dorpskinderen te spelen. Toen zijn lievelingsbroer hem eens aansprak op zijn zorgeloze levensstijl, antwoordde Ryokan:

Omdat ik iemand ben
die dit vlietend leven zorgeloos doorbrengt
wordt daar wel over gepraat
maar de mens is nu eenmaal zo.

Deze tanka, want zo heet deze dichtvorm, is een vorm die door Ryokan veel is gehanteerd. Hij bestaat uit een haiku, gevolgd door twee regels van zeven lettergrepen.
Ik zal er dadelijk nog enkele weergeven.
Met de haiku is de tanka de meest gebezigde Japanse dichtvorm.
Het is bekend dat Ryokan de saké (rijstwijn) hogelijk waardeerde:

Het saké-kopje
heb ik geleegd en staar nu
naar de herfstpracht.

Lig ik in een roes
onder de stille hemel
hoe wonderbaarlijk
zijn dan ook mijn dromen
onder de kersenbloesems.

Literatuur:
Een nieuwe vijver, gedichten van de excentrieke zenpriester Ryokan. Frits Vos, uitgeverij Meulenhoff.
Drie zenmeesters: Ikkyu, Hakuin en Ryokan. John Stevens, uitgeverij Karnak.

Heb je interesse om in een klein groepje te oefenen met Japanse dichtvormen, neem dan contact met mij op!

Henk van de Geest
telefoon 020 623 5903

Zijn haiku's kenmerken zich door het gebruik van heel directe, alledaagse beelden en woorden:

Veeg je tuin aan
dan is daar van de koele aarde
de zo frisse geur.

Nu de herfst heengaat,
wie moet ik dan vertellen
van mijn neerslachtigheid?

Bij het open venster
verlang ik naar vroeger tijd
in een heerlijke droom

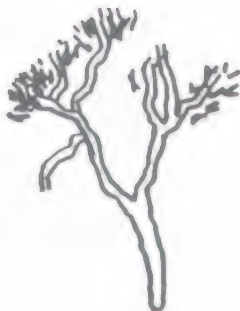
Op het watervlak
lopen de dessins dooreen
van de lenteregen.

Tot slot dan nog enkele van de vele tanka's die van zijn hand verschenen zijn:

Naar het dorp kwam ik
om rijst te bedelen,
maar verdeed mijn tijd
met het plukken van viooltjes
bloeiend op de lentevelden

Zou iemand vragen
wat omgaat in deze monnik
antwoord hem dan maar:
niets meer dan wat in de lucht
de wind te vertellen heeft.

Reeds op hoge leeftijd gekomen leerde Ryokan de beeldschone non Teishin kennen, met wie hij de laatste vier jaren van zijn leven een bijzondere verhouding heeft gehad. Over deze periode wil ik graag een volgende keer vertellen aan de hand van bewaard gebleven gedichten die ze elkaar toestuurden.

Verbonden in zen

Onlangs vierden Jacky Demmers en Pjotr Reep hun 25-jarig huwelijk. Jacky en Pjotr zijn een van de weinige 'stellen' in de sangha. Toch vraagt Jacky zich af of hun relatie wezenlijk verschilt van een willekeurig ander huwelijk.

door Jacky Demmers

Ik voel mij een beetje de opvolger van Bodhidarma, die in de sneeuw staat met zijn afgehouwen arm en roept: 'Mijn geest is niet in vrede. Meester breng mijn geest tot vrede.'
Al dagen spookt de vraag door mijn hoofd of de zenpraktijk invloed uitoefent op onze relatie. Ik wik en weeg. Draai en keer de kwestie om en om in mijn gedachten. Zo raak ik steeds verder verdwaald in het labyrint van mijn brein. Daarom keer ik weer terug naar het leven van alledag, zoals het een goed zenstudent betaamt. Want wat is er nou eigenlijk zo speciaal aan het beoefenen van Zen, en het hebben van een relatie?

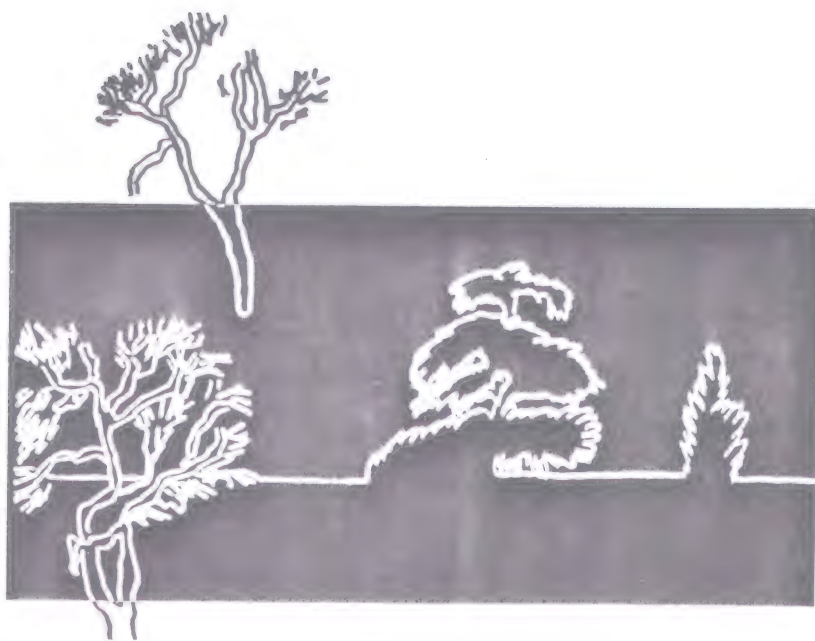
Enige invloed kun je de zenstudie niet ontzeggen. We besteden tenslotte een groot deel van onze vrije tijd en ons geld aan deze training.

Aandacht is één van de hoofdpunten van de zenpraktijk. Dus word je in de loop van de tijd misschien wat oplettender. Zie je meer dingen in jezelf en de wereld om je heen. Word je misschien wat kritischer. Aangezien je gemakkelijker je partner kritisch begeleidt dan jezelf, is hij of zij dus

de klos. Dat kan hier en daar wat spanningen opleveren, maar echt bijzonder lijkt me dat toch niet. In elke verhouding is wel eens wat.

Zen zorgt er ook voor dat we een bepaalde ontwikkeling doormaken. Maar die hoeft niet voor ieder van ons hetzelfde te zijn. Waar de één ineens overal aan begint te twijfelen, daar weet de ander ineens alles zeker. Stof genoeg voor conflicten en fikse uitbarstingen. Maar dat houdt de relatie levendig, nietwaar? Kortom, het volgen van een zenstudie is niets anders dan het leven van alledag.

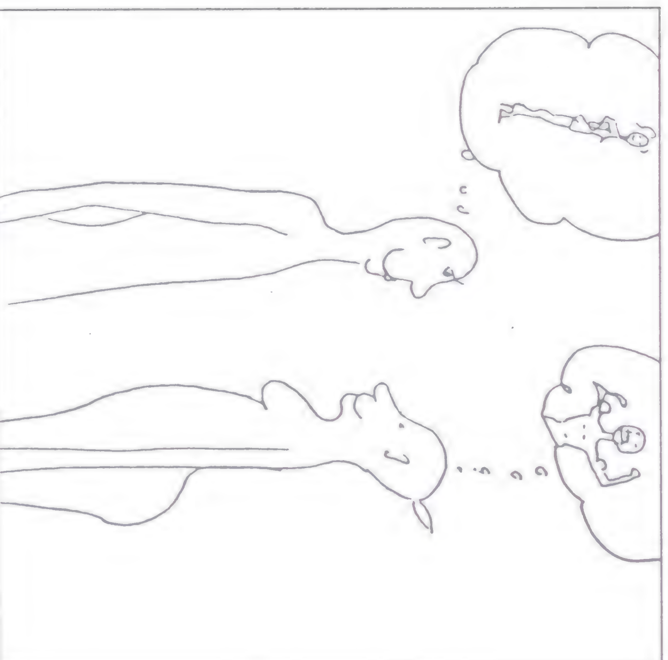
Toch ben ik blij dat wij deze training sámen volgen. Ieder volgt zijn eigen pad, verkrijgt eigen inzichten. We gaan op een andere manier tegen de dingen aan kijken. Zen kleurt onze denkbeelden en ideeën. We zijn elkaars toetssteen, en kunnen daardoor elkaars leerling én leraar zijn. Dat verdiept de relatie en brengt ons dichter bij elkaar.
Maar....... geldt dat niet voor elke goede relatie?

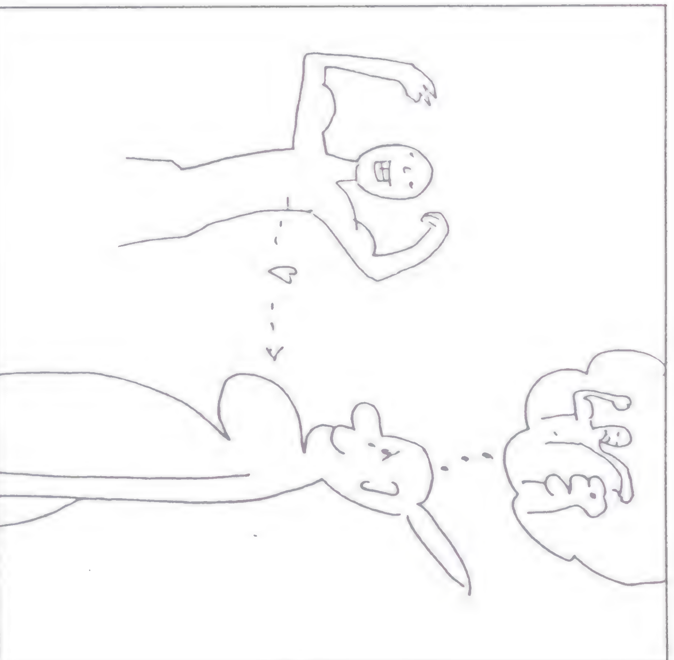

tekening Josephine Bartels

Het paard van Troje

Zenbeoefening binnen relaties.

door Marieke Heijman

Geïnspireerd door een gesprek met Maurice Knegtel naar aanleiding van zijn boeken, beschrijft Marieke Heijman hoe een relatie een plek kan zijn om zen te beoefenen. Vervolgens vraagt ze Maurice hoe zijn eigen relatie eruit ziet. 'Ik vind het verfrissend dat mijn vriendin helemaal niets met zen heeft ', aldus Maurice.

Ik kan mijn leven en de verantwoordelijkeid hiervoor niet weggeven aan een partner. Hoe graag ik er soms ook vanaf zou willen zijn, hoe zwaar en pijnlijk het soms ook is, ik kan niet vluchten, zelfs niet bij hem.

Soms denk ik te weten wie hij is, hoe hij in elkaar zit en wat hij het beste kan doen of laten. Ik wil dat hij zich op een bepaalde manier gedraagt, dat hij voldoet aan alle ideeën en verwachtingen die ik van hem heb. Ik wil dat onze relatie op een bepaalde manier verloopt, dat het gaat zoals ik had gehoopt. En het gaat natuurlijk altijd anders. Het enige wat ik kan doen is volledig mezelf zijn en me bewust zijn van mijn ideeën en verwachtingen over hem. Ik ben bereid me door hem als onbekende te laten raken, bereid om mijn leven op het spel te zetten.

Dit is mijn intentie, mijn beoefening en de zendo is mijn oefenruimte. Hier voel ik me veilig genoeg om af en toe een beetje te experimenteren, om mezelf soms voor een enkel momentje bloot te geven. Het is eng, maar buiten de zendo, met een partner in plaats van een leraar is het nog veel en veel enger. Want hij zit niet veilig op een kussentje, hij buigt niet voor me als ik tegenover hem ga zitten, hij houdt geen gepaste afstand als hij achter me loopt. Hij kan elk

moment onverwacht als het paard van Troje binnentreden in mijn eigen kleine, veilige wereldje, waarin ik heers. Alleen als ik bereid ben hem binnen te laten, als ik een moment van intimiteit kan laten ontstaan, alleen dan kunnen we écht samen zijn. En God mag weten wat er dan gaat gebeuren...

Maurice Knegtel schrijft in zijn drie boeken – *Voorbij willen en weten, Zelfonderzoek* en *De vrijheid om te verliezen* – uitvoerig over hoe we zèn ook buiten de zendo kunnen beoefenen. Relaties komen hierin als laatste en moeilijkste oefening aan de orde. Zelf heeft hij trouwens genoeg van dit soort levensbeschouwlijke boeken. "Ik ben nu met een totaal ander boek bezig. Het is een soort thriller. Puur fictie. Maar wel met de contemplatieve weg als onderliggend thema. Het beschrijft in verhaalvorm wat het betekent om zo'n weg te gaan, wat we tegenkomen. Vergelijkbaar met bijvoorbeeld de mythen van Odysseus en Boeddha die ook een inwijdingsweg beschrijven, maar dan in eigentijdse beelden en symbolen. Heel spannend.

Het is nu voor het eerst dat mijn vriendin een boek van mij leest. De vorige heeft ze wel allemaal netjes gekregen met een voorwoord van lieve 'huppeldepup', maar ze is er nooit aan toe gekomen. Ze is meer een romanlezer. Ze is sowieso heel anders dan ik. Ze heeft lange tijd op topniveau gesport: als roeier heeft ze getraind in de selectie van het nationale team voor de Olympische Spelen. Nu is ze fysiotherapeut. Een echt fysiek ingesteld persoon. Ik ben daarentegen heel intellectueel aangelegd. Toch hebben wij iets met elkaar. Het heeft me altijd gefascineerd dat er, ondanks de gigantische verschillen tussen ons, iets is wat we delen op een heel fundamenteel vlak. Wat dat is, geen idee.

Ze heeft dan ook helemaal niets met zen. Dit is voor mij totaal geen probleem. De beoefening, die ik ook binnen onze relatie doe, is puur voor mezelf. Het maakt niks uit dat zij daar geen weet van heeft. Voor mij is het belangrijk dat ik mijn zen-weg ook in zoiets wezenlijks als een relatie kan gaan. Of zij nou mee doet of niet, dat gaat mij niet aan. Ik vraag het haar niet eens.

Voor mij persoonlijk maakt dit het alleen maar interessanter. Buiten de zendo en de cursussen boeddhisme die ik geef, ontmoet ik niemand die iets met dit gekke gedoe te maken heeft. Ik heb vooral te maken met mensen die zijn zoals 99,99 procent van de Nederlanders. Die gekke 0,01procent die hier op het kussen zit kan gemakkelijk een incrowd clubje worden. Ik vind het heerlijk om met mensen *om* te gaan die buiten deze sekte staan en dus ook heel verfrissend dat mijn vriendin hier helemaal niets mee te maken heeft.

Het is wel belangrijk dat zij mij alle ruimte laat. Zij zal nooit zeggen dat ik iets niet mag doen omdat dat voor haar onbekend is. Zij belet mij niets, ik laat mij trouwens sowieso niet beletten, en ik belet ook haar niets. Dat is de afspraak die ik altijd binnen een relatie maak – voor zover je van een afspraak kan spreken, want het is ook vaak de grond waarop je elkaar ontmoet. Zij heeft mij altijd vertrouwd. Als in een relatie een van de partners aan zen doet, is dat vertrouwen denk ik heel belangrijk.

Af en toe pikt ze natuurlijk wel dingen op en ze kan soms aan onze vrienden beter uitleggen waar ik mee bezig ben dan ik. Ze zegt wel eens voor de grap als ze problemen heeft: 'Daar ga ik eens eventjes mee zitten'. Waarschijnlijk bedoelt ze in de kroeg zitten, maar in ieder geval niet het zitten zoals ik dat doe. Het is leuk om dat soort dingen ironisch terug te krijgen, want dat haalt de zwaarte en de serieusheid uit de training. Het maakt het weer normaal.

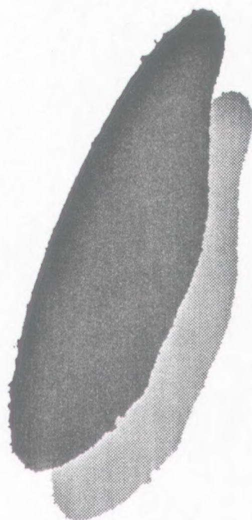
Detail van het fresco van de duizend Buddha's in Ajanta, Maharashtra, India.

De grotten werden uitgehakt en beschilderd tussen 2e eeuw BC en de 7e eeuw AC.

Mededelingen

Jaarvergadering

Op dinsdagavond 23 april wordt de jaarvergadering gehouden.
Van 19.00 tot 20.00 uur is zazen, daarna zal in het theehuis worden vergaderd.
De agenda wordt ter plekke bekend gemaakt.

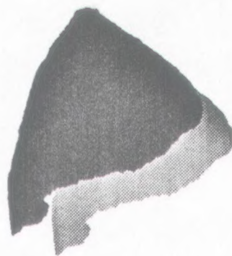

Zensesshin Nico Tydeman

Vanaf woensdagavond 24 april om 20.00 uur tot en met zondag 28 april om 17.00 uur leidt Nico een sesshin in de Tiltenberg.
Opgave voor 10 april bij de Tiltenberg,
telefoon 0252 – 517 044/
e-mail programma@tiltenberg.nl

Bibliotheek

Het lenen van een boek kost 1 Euro.
Het boek kan 3 weken worden geleend.
Het verlengen kost wederom 1 Euro per week en per boek.
Gaarne suggesties voor het aanschaffen van nieuwe boeken voor de bibliotheek achterin het schriftje schrijven dat op de onderste plank van de linkerkast ligt.
Boeken uit de rechterboekenkast kunnen niet worden geleend, deze behoren toe aan Maarten Houtman.

Thema's in de komende Zensors

☆ Koans

De meeste zenstudenten hebben ervaring met koanstudie. In het zomernummer van de Zensor komt het werken met koans aan de orde. Het gaat niet zozeer om de vraag wat een koan is, want die vraag is niet te beantwoorden, maar om de ervaringen van sanghaleden met koanstudie.
Welke koan is je bijgebleven?
Wat is leuk en wat is verschrikkelijk aan koanstudie? Wat levert het je op?
Waarom zou je aan koanstudie doen?

☆ Zen en autoriteit

Door middel van zenbeoefening kan een zekere vrijheid worden ervaren. Vrijheid in gebondenheid, zou je kunnen zeggen.
Toch ervaren de meeste zenbeoefenaars een spanning tussen vrijheid en gebondenheid, met name wanneer ze geconfronteerd worden met een vorm van autoriteit, bijvoorbeeld de leraar, het bestuur en daarbuiten: je baas, partner, organisatie, de regering.
In het najaarsnummer van de Zensor wordt aandacht besteed aan het spanningsveld tussen zen en autoriteit.

Kopij is van harte welkom. Deze kun je sturen naar Corrie Koppedraijer: kopa@xs4all.nl of deponeren in de doos in het theehuis. Sluitingsdatum voor het koan-nummer is eind mei.
Natuurlijk kun je van te voren altijd even overleggen met een van de redactieleden.

**_Zensor..._ is
het mededelingenblad
van het Kanzeon
Zencentrum Amsterdam
en een open forum voor
alle leden van de Sangha.**

Redaktie

Corrie Koppedraijer
Henk van der Geest
Jaqueline Oskam
Marjan Gerritse

Redaktie-adres

apenburgerplein 5
011 VA Amsterdam
020 624 83 12
020 421 38 85
e kopa@xs4all.nl

Kopij

Zo mogelijk op disquette inleveren bij één van de redaktieleden of in de kopij-doos in de Zendo. Het kan ook worden gestuurd naar het redaktie- of e-mail adres

Voorkant omslag:
Franz Kline 1953, New York, NY.